

Vysotskia, klassikoita ja hiusmuotia

Venäläinen kulttuuri näkyy Suomessa entistä kattavampana

Tuula Koponen, Pentti Väistö

HELSINKI Venäläisyys näkyy ja työllistää yhä enemmän Suomessa. Eräs esimerkki on pieni Helsingissä toimiva perheyhtiö Ruslania Books, joka levittää venäläistä kulttuuria nettikaupan avulla ympäri maailmaa.

”Paketteja lähtee Bahrainista Tohmajärvelle ja Barcelonasta Inariin, asuuhan venäläisiä kaikilla”, sanoo yhtiön toimitusjohtaja **Andreas Agopov**, 29.

Ruslania Booksin kirjakaupassa tapaavat vanhoista venäläis-klassikoista, neuvostoajan maanalaista kulttuurista, nykyvenäläisestä marginaalikirjallisuudesta ja vaikkapa viimeisimmästä moskovalaisesta hiusmuodista kiinnostuneet suomalaiset ja täällä asuvat venäläiset.

Ruslania Books myy myös suomennettua venäläistä kauno- ja tietokirjallisuutta, Venäjän oppaita ja itse asiassa kaikkea, jolla on jonkinlainen kytkös Venäjälle ja venäläiseen kulttuuriin.

”Periaatteessa meillä pitäisi olla kaikki, mitä Venäjältä on kirjoitettu suomeksi.”

Ei venäläistä sielua

Ruslanian liikevaihto oli viime vuonna miljoona euroa. Kasvu on 35 prosenttia vuosittain. Lähes kolmannes rahasta tulee Suomen ulkopuolelta. Vielä Kypylän yläasteella ryssäksi nimelty Andreas voi hymyillä tyytyväisenä.

”Olen syntynyt Suomessa, äitini on suomalainen ja tunnen itseni suomalaiseksi. Ei minulla ole edes venäläistä sielua, ainostaan työminäni on venäläinen.”

Kaupaksi käyvät euroviisuvoittaja **Dima Bilan**, päivän sanomalehdet, aikakauslehdet, kirjat ja presidentti **Dimitri Medvedevin** virallinen muotokuvajulistte.

Ruslanian kautta saavat lehensä esimerkiksi 400 Karjalan Sanomien suomalaista tilaajaa. Lehti ilmestyy Petroskoissa.

Agopovin kaupassa valta- ja vaihtoehtokulttuuri ovat molemmat edustettuina – todistamassa ikivanhaa viisautta, että valtaapitävätkin tarvitsevat varjojaan. Helsingin Kampissa ollaan puoleuttomalla maaperällä. Venäjää yritetään avata ja ymmärtää niin hyvässä kuin pahassa.

”Pietarilainen tavarantoimittaja ihmettelee joskus, että kuka ihme Suomessa on vielä kiinnostunut neuvostoajan musiikista, vaikkapa **Vladimir Vysotskista**.”

Näkökulmien tärkeys

Yksi tuoreimmista julkaisuista on kriittisesti valtaapitäviin suhtautuvan **Novaja Gazeta** -lehden suomenkielinen painos.

Ensimmäisen numeron teema oli Georgian sota. Numero omistettiin Venäjällä kuolleille toimittajille. Toimittajamurhiin suomenkielinen taskukirja joutui palaamaan myös helmikuus-

Venäläistä kirjakauppaa Helsingin Kampissa pitävä **Andreas Agopov** ottaa hyllyihinsä niin uusinta moskovalaista hiusmuotia kuin **Novaja Gazeta** -lehden teemanumeron Georgian sodasta.

sa ilmestyneessä toisessa numerossaan.

Novaja Gazetan toimittaja **Anastasia Baburova** kuoli luoteihin yrittäessään auttaa salamurhaajan ampumaa ihmisoikeusasianajajaa **Stanislav Markelovia** tammikuussa Moskovassa. Baburova oli ainakin kolmas, mahdollisesti jo neljäs tapettu **Novaja Gazeta**n toimittaja.

Tunnetuin heistä oli 2007 surmattu **Anna Politkovskaja**. Tekijät ovat yhä teillä tietymättömillä. Avunannosta syytetyt vapautettiin äskettäin.

Andreas Agopov korostaa, että **Novaja Gazeta** on tarkoitettu vain yhdeksi tietolähteeksi Venäjältä kiinnostuneille, venäjää taittamattomille suomalaisille.

”Se antaa yhden näkökulman enemmän Venäjältä tietäville suomalaisille. Tarkoitus ei ole lietsoa Venäjän vastaisuutta Suomessa.”

Omaa maanalaista

Suomalaisten kiinnostus ja suvaitsevaisuus ei ole suorassa suhteessa liikevaihdon kasvuun, mutta antaa se osviittaa. Venäjältä Suomeen muuttaneet 40 000 ihmistä ovat muuttaneet suomalaisen asenteita myönteisemmäksi. Yhteistä on paljon, mutta on eroakin.

”Suomessa asuville venäläisillä on myös ihan oma maanalaisten kulttuurinsa. Sen tapahtumista ei ilmoitella valtaehtien Minne tänään -palstoilla.”

Moskovalaisen teatterin megatähdet Suomessa

Eeva Kauppinen
Kaleva

OUU Helsingin juhlatuokkien sisällä järjestettävä minifestivaali Stage tuo Suomeen Euroopan teatterin huippuja ja moskovalaisen teatterin megatähtiä.

Teemana on ihmisen osa muuttuvassa maailmassa. Miten meidän käy, kun yksilön vapaus törmää yhteiskunnan pakkoilkeisiin?

Stage järjestetään nyt kolmatta kertaa. Festivaali voi toimia venäläiselle teatterille yhtenä väylänä näkyvyydelle Itämeren yli.

Stagella nähdään tänä kesänä Euroopan arvostetuimpiin nykyohjaajiin kuuluvan latvialaisen **Alvis Hermanisin** moskovalaiselle Theatre of Nationsille ohjaama **Shukshinin tarinoita**. Stalinin jälkeisen ajan neuvostovenäläinen kirjailijan tarinat kertovat kolhooseista kaupunkeihin ajautuneiden ihmisten vierautumisesta ja elämäntapojen yhteenlöymäyksestä. Näyttämölle nousevat moskovalaisen teatterin megatähdet **Jevgeni Mironov** ja **Tshulpan Hamatova**.

Taiteen tekemisen ehdoista Äiti Venäjän tiukassa syleilyssä kertoo **Dmitri Krymovin Opus 17**. Kaksiosaisen teoksen ensimmäinen osa purkaa toiseuden kysymystä: miten erotamme me ja muut, jos emme tunnista valoku-

Näyttelijät kertovat **Shukshinin tarinoita** vähäsanaisella, huumorin syventämällä puheella. Kuvassa **Pavel Akimkin** (vas.) ja **Jevgeni Mironov**.

vista edes omia sukulaisiamme? Toisessa osassa säveltäjä **Dmitri Shostakovitsh** joutuu vallan pelinappulaksi. Krymovin laboratoriona toimi Moscow Theatre School of Dramatic Art.

Dokumentaarista teatteria festivaalilla edustaa sveitsiläisoh-

jaaja **Stefan Kaegin Radio Muezin**, jossa neljä työttömäksi jäänyttä kairolaista rukouskutsuja kertoo tarinansa. Vuosi sitten Kaegi valloitti Stage-festivaalin yleisön **Lola Ariaksen** kanssa ohjaamallaan teoksella **Airport Kids**. Prahan kansallisoopperan **To-**

morrow There Will Be kertoo dokumentaarisesti **Milada Horakovan** näytösluonteisesta oikeudenkäynnistä 1950-luvun Tšekkoslovakiassa.

Stage kulttuurikeskus Korjaamossa Helsingissä 19.-30. elokuuta.